Evropský parlament
2024-2029

Hospodářský a měnový výbor

2025/2249(INI)

15.4.2026

NÁVRH ZPRÁVY

o globální úloze eura
(2025/2249(INI))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodaj: Rasmus Andresen

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ 7

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o globální úloze eura

(2025/2249(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na příspěvek prezidentky Evropské centrální banky (ECB) Christine Lagardeové ze dne 17. června 2025 na blogu ECB nazvaný „Europe's "global euro" moment“ (Správný okamžik pro „globální euro“ v Evropě),

– s ohledem na dokument „The international role of the euro“ (Mezinárodní úloha eura), který ECB zveřejnila dne 11. června 2025,

– s ohledem na projev Christine Lagardeové ze dne 7. října 2025 na akci „Business en Européens“, kterou v Paříži uspořádala organizace Business France,

– s ohledem na sdělení Komise Euroskupině ze dne 13. února 2026 nazvané „Strengthening the International Role of the Euro“ (Posílení mezinárodní úlohy eura),

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. ledna 2021 nazvané „Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti“ (COM(2021)0032),

– s ohledem na repo facilitu Eurosystému pro centrální banky (EUREP),

– s ohledem na komplexní platební strategii Eurosystému ze dne 31. března 2026,

– s ohledem na zprávu ze dne 9. září 2024, kterou vypracoval Mario Draghi pod názvem „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“,

– s ohledem na prohlášení bývalého komisaře Thierryho Bretona ze dne 15. září 2022 nazvané Evropský fond suverenity pro průmysl „Made in Europe“,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A10-0000/2026),

Obecné informace

1. bere na vědomí postupnou, ale hlubokou transformaci mezinárodního měnového a finančního systému; vyzývá EU, aby snížila svou strategickou závislost a posílila svou schopnost jednat samostatně;

2. konstatuje, že v nedávných obdobích geopolitických otřesů přispěl příliv prostředků do bezpečných aktiv k tlaku na posílení eura, čímž se eurozóna stala „pasivním bezpečným útočištěm“, které absorbuje otřesy vyvolané jinde, aniž by plně využívala odpovídajících přínosů;

3. zdůrazňuje závislost EU na zahraničních infrastrukturách finančního trhu, od malých plateb založených na mezinárodních systémech platebních karet až po velkoobchodní transakce závislé na systémech poskytovaných americkými korporacemi;

4. poukazuje na závislost bank eurozóny na velkoobchodním financování v amerických dolarech; varuje, že to může eurozónu v době napětí vystavit možnému zneužívání swapových linek v dolarech jako zbraně;

5. zdůrazňuje, že tyto závislosti vystavují občany a podniky EU exteritoriálnímu uplatňování sankcí ze zemí mimo EU nebo hrozbě takového uplatňování; považuje skutečnost, že členům Mezinárodního trestního soudu je bráněno v přístupu k základním bankovním službám, za politováníhodný příklad těchto zranitelných míst;

6. souhlasí proto s prezidentkou ECB, že je třeba, aby se euro „posunulo z pozice „na půl cesty“ a stalo se plnohodnotnou mezinárodní měnou“; zdůrazňuje, že silnější úloha eura na mezinárodní úrovni by pomohla ochránit evropské hospodářství před výkyvy směnných kurzů, zajistila by lepší podmínky financování pro evropské hospodářství a rozšířila ochranu před zahraničními opatřeními;

7. v této souvislosti se domnívá, že internacionalizace eura znamená posílení jeho úlohy v multipolárním mezinárodním měnovém systému;

8. zdůrazňuje, že silnější globální úloha eura nebude pouze důsledkem působení tržních sil, ale vyžaduje soudržnou strategii, jejímž prostřednictvím veřejné orgány vytvoří podmínky pro jeho širší používání; konstatuje, že USA a Čína tyto strategie aktivně uplatňují na podporu svých měn;

Obchod, mezinárodní platby a vypořádání

9. domnívá se, že posílení mezinárodní úlohy eura vyžaduje jeho širší využívání v přeshraničních hodnotových řetězcích, což zahrnuje nejen obchodní fakturaci, ale také schopnost účastníků trhu v různých jurisdikcích půjčovat si, poskytovat úvěry a vypořádávat se v eurech v rámci těchto řetězců;

10. vyzývá Komisi, aby podmínila přístup k investičním programům EU fakturací v eurech ve všech hodnotových řetězcích, podporovala používání eura v obchodních dohodách a spolupracovala s průmyslovými subjekty na posílení jeho používání při fakturaci, zadávání veřejných zakázek a platbách;

11. zdůrazňuje, že výpůjčky, poskytování úvěrů a vypořádání v eurech vyžadují svrchovanou evropskou veřejnou infrastrukturu pro digitální platby a vypořádání, která zajistí interoperabilitu a rychlost přeshraničních transakcí v různých měnách a jejímž jádrem bude digitální měna Evropské centrální banky;

12. důrazně podporuje zřízení evropské digitální měny centrální banky navržené bez zbytečných omezení jejího maloobchodního používání a bez omezení její velkoobchodní funkčnosti; vítá v tomto ohledu velkoobchodní iniciativy ECB, zejména Pontes a Appia; podporuje jejich rychlejší provádění;

13. zdůrazňuje, že posílení úlohy eura v přeshraničních hodnotových řetězcích vyžaduje další rozvoj dvoustranných swapových linek s členskými státy EU, které jsou

v současné době stále omezené; poukazuje na to, že rozšíření mezinárodních pojistek likvidity Eurosystému na partnerské jurisdikce, včetně zemí globálního Jihu, může pomoci zajistit likviditu eura v zahraničí, a tím posílit offshorové používání eura;

Na cestě k bezpečným aktivům EU

14. vyzývá k vytvoření hlubokého a likvidního společného evropského bezpečného aktiva jako klíčového předpokladu pro posílení mezinárodní úlohy eura; poukazuje na to, že bezpečná aktiva EU mohou poskytovat kvalitní zajištění na mezinárodních repo trzích a nabízet rezervu v oblasti likvidity denominovanou v eurech spolu s veřejným jištěním; zdůrazňuje, že v rámci EU by tato aktiva snížila náklady na financování, pomohla by vytvořit skutečnou výnosovou křivku evropských dluhopisů, což by prohloubilo integraci kapitálových trhů a oslabilo vazbu mezi bankami a státy;

15. zdůrazňuje, že bezpečné aktivum EU může tyto funkce plnit pouze tehdy, pokud emise dosáhnou rozsahu dostatečného k vytvoření hlubokého a likvidního trhu ve výši 20 % HDP EU; poukazuje na to, že to vyžaduje jak nové společné emise k financování evropských veřejných statků, tak výměnu části nesplaceného objemu státních dluhopisů za společné dluhopisy EU;

16. podporuje zřízení evropské dluhové agentury zakotvené v rozpočtovém rámci EU, která by sdružovala a konsolidovala stávající výpůjční programy a budoucí společné emise; domnívá se, že by to snížilo náklady na emise v různých právních režimech a pomohlo by to vytvořit likvidnější trh;

Finanční stabilita

17. zdůrazňuje, že stablecoiny podporované americkým dolarem aktivně posilují mezinárodní dominantní postavení dolaru tím, že zvyšují poptávku po dluhu USA a dále podporují využívání dolaru v mezinárodních transakcích;

18. varuje, že oběh plně zastupitelných stablecoinů denominovaných v amerických dolarech, které vydaly subjekty z EU i ze zemí mimo EU, vytváří v EU nová rizika pro finanční stabilitu tím, že motivuje ke koncentraci rezerv ve Spojených státech a zároveň přesouvá tlak na vyplácení do EU; důrazně vyzývá Komisi, aby objasnila, že takové víceemisní systémy nejsou podle nařízení o trzích s kryptoaktivy přípustné[1];

19. varuje před riziky pro finanční stabilitu EU, která by mohla vyplynout z korekce na trzích s vysokým pákovým efektem, včetně odvětví umělé inteligence ve Spojených státech; zdůrazňuje, že tyto otřesy mohou být umocněny závislostí bank EU na krátkodobém velkoobchodním financování v amerických dolarech; poukazuje na to, že kromě čistého salda běžného účtu je třeba pečlivě sledovat hrubé kapitálové toky jako zdroj makroekonomické nerovnováhy;

Investice do průmyslové politiky EU

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937 (Úř. věst. L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

20. domnívá se, že hlavní výzvou EU není nedostatek finančního kapitálu, ale nedostatečná schopnost státu nasměrovat jej potřebným tempem a v potřebném rozsahu ke společným strategickým prioritám; zdůrazňuje, že to vyžaduje průmyslovou politiku, která poskytuje nejen pobídky, ale také nezbytnou disciplínu;

21. podporuje zřízení fondu EU pro suverenitu jako účinného nástroje ke snížení závislosti na amerických správcích aktiv a přesměrování evropských úspor z kapitálových trhů USA ke strategickým investicím v EU;

22. vyzývá Komisi a ECB, aby do konce roku 2026 předložily Parlamentu a Radě ke schválení společnou strategii internacionalizace eura;

°

° °

23. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že do své zprávy zahrnul podněty k záležitostem týkajícím se předmětu spisu, které při vypracovávání návrhu zprávy obdržel od zástupců zájmových skupin spadajících do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti[1] nebo představitelů orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví:

1. Zástupci zájmových skupin spadající do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti
New Economics Foundation
Positive Money
2. Představitelé orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, zpravodaj prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.

[1] Interinstitucionální dohoda z května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti (Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).